

జ్ఞా ద ం

కొడవటిగంటి కుటుంబరావుగారు.

ఊర్రాతి రెండుగంటలదాకా చదివిపడుకుంటానుని ప్రోగ్రాంవేసుకున్నాం నేనూ జానకిరాముడూనూ. పరీక్షలు వచ్చిపడుతున్నా; నాకు పోర్ట్ స్లయినా తెలీదు, మా జానకిరాముడికి అన్నానా తెలుసు. నాలుగంటలకే జానకిరాముడు ప్లేషనుమాస్టరుగారబ్బాయి, గోవిందరాజుద్గిర సాటెచ్చాడు.

“ఇదెందుకురా?” అన్నాను.

“ఊ!”

“చా! అదితాగితే నిర్దరాదుట్రా!”

“రానినిర్దర తెప్పించదుకదా?”

“ఏమో! ఎవడుచూశాడు!”

“చాలాతాగితే నిర్దరాస్తుందని నీకనుమానం గాడంటే హోమియోపాతిక్ గా ఒక్కచుక్క ఎడ్మినిస్ట్రరు చేస్తాలే!”

అన్న వాడు భోంచెయ్యగానే ఎక్కడికిఉడాయిం చాడో పదిగంటలయినా విపిలేదు. పోర్ట్ నే ఎరగనివాణ్ణి ఏంచదవను? పోనీ తెల్లవారుజామునేలేచి చదువుకోవచ్చు, వెంటనే నిద్రపోదామంటే, పుస్తకంపట్టండే నిద్రరెట్లావస్తుంది? పదిన్నర కమాఇమా జానకిరాముడుగూడ చేరుకున్నాడు. కాని మనలోకంలో ఉంటేనా?

“నరే, చదువు మొదలుపెడదాముట్రా?”

మాటాడు.

“పోనీ, టీ కాయనుట్రా?”

పలకడు.

“అయితే పడుకుని శయనింతామట్రా?”

జవాబులేదు.

“ఏమిట్రా ఆలోచిస్తున్నావు?”

“ఊ?”

“ఏమిట్రా ఆలోచిస్తున్నదీ?”

“ఊ?”

మూడోసారి మల్లీ వేసిన ఎత్తే వేస్తే ఆట “డా!” అవుతుందని పహా పెట్టాను. అంటే లేచివెళ్లి వాణ్ణి కుర్చీమీదినించి కిందికి పడదోసి, పెంకులేరటం మొదలుపెట్టాను.

“ఊః! ఊరిఫే! ఖైప్పేది గ్రహించకుండా!” అంటూ వాడు లేచి అవయవాలను యధాస్థానంలో అమర్చుకోసాగాడు.

“నువ్వేదో చెప్పినట్లు!” అన్నాను.

“ఆ! ఏముంది చెప్పేందుకు!”

ఇవాళ నాగరాజుకు ముప్పయిరూపాయలు మనీ ఆర్డరు వచ్చింది, తెలుసునా?”

“ఎందుకొచ్చిందా అని ఏడుస్తున్నావా?వాళ్లయ్య పదిమంది కాళ్లుపట్టుకొని వాడికాపాతిక రూపాయలూ పంపుతున్నాడు నెల నెలా.”

“ఇంకేం, ఇవాళ వచ్చిన డబ్బుతా పంతులు కాజేళాడు!”

“దొంగతనమే! ఎవరైనా చూశారా? ఒరే, మనం ఎమెచూర్ పత్తేదార్లు కావటానికి నుంచి చాస్తురా! ఏదీ ‘జేట్టా’ యావత్తూ నా ముందుం. నేను కుర్చీలో కట్లముసుకొని పడుకుని ఆలకిస్తాను. నువ్వు వాట్ను వసుకుందాం!”

“దొంగతనమూ కాదు నీ మొహమూ కాదు. ఈ నాగాయివెధవ వెల్లి వాడితో జూదమాడాడు.”

“హారి! వీడిమం—వీడి కిదివరకులేదే ఈ పొయ్యేకాలం? కావలిసిందే—శిక్ష!”

“నువ్వంతావినవా ఏం? తెలివిగలకుంక కదా అని స్పిన్నిపాల్ వీడికి ఎడ్విషన్ అప్పు పెట్టాడు. ఆ అప్పుతీర్చి పైకర్చుకుంచుకోమని వాళ్లయ్య ఈ డబ్బు పంపాడు. వీడికి డబ్బువచ్చిన సంగతి ఆ పక్షి పసిపట్టాడు. తమామాకు పాకాడదాం రమ్మన్నాట్ట పంతులు. నే నంత భాగ్యవంతుణ్ణి కాదు మహాప్రభో, నన్ను చంపకన్నాట్ట నాగాయి. నవ్వులకేనోయి, నీ డబ్బెవరిక్కావాలి అన్నాట్ట పంతులు. నాకసలు చాతగాదన్నాట్ట నాగాయి. నాకుచాతవునా ఏమిటి? గంటసేపాడ మంటే ఎవరిడబ్బు వారిదగ్గరే ఉంటుంది. అట్లా కాకపోతే జూదగాళ్లు ఊళ్లు కొనకపోయినారా అన్నాట్ట పంతులు. అప్పటికీనాగాయి పడకపోవటం చూసి నీకు భయముటోయ్! అన్నాట్ట చాలా ఆశ్చర్యంగా! దాంతోపడ్డాడు. నాబుద్ధికి నాగాయి తప్పు జాస్తిగా కనపడదు. వాడికి జూదం విషయంగాని పంతులుదగ్గర డబ్బులేనిసంగతి

గాని తెలీను వాడుగలిస్తే పంతులుడబ్బు ఇచ్చి ఉండేవాడే. పతుంలూ అంతేననుకున్నాడు.”

“ఛా!” అన్నాను ఆశ్చర్యార్థకంగా.

“పాపం, నాగాయిని చూసితీరాలి జీవచ్చ వమల్లె ఉన్నాడు. నాతో అంతా చెప్పాడు. వాడేమస్తున్నాడురా, పాపం!”

“పతుల్ని నిలవేసి చావదన్నితే? డబ్బు కక్కడూ?”

“నాగాయితో ఆమాటే అన్నా. వాడికదిఇష్టం లేదు. ఆడముండల్లే మనచేత చెప్పి చేయించుకోవటం అట్లా ఉంచి, ఆడబ్బుమీ న తన హక్కును చేతులారా వదలుకున్న వాడికటువంటిపని చేయించటం తగదటాడు. వాడు చెప్పే దాల్లో కొంత నిజం లేకపోలేదు. పైగా మనం ఆపనిచేస్తే వాడా తృహత్య చేసుకుంటాడని నాకు గట్టి నమ్మకం. అంతామెతగ్గాఉండే వాళ్లై తకయినా తగుదురు!”

ఈవిధంగానే కాస్తేపు మాట్లాడి నిద్రపోయినాం. మర్నాడు జానకిరాముడు ఈ ప్రశం సేవత్త లేదు. నేనెత్తినా సరిగా జనాబు చెప్పలేదు. నాకయినట్టుగానే వాడికీ ఒకనిద్దరతో దానిమీద నింది మనస్సుపోయిందికామల్లనుకున్నాను.

ఆ తరవాత వృత్తాంతం నాకు నారాయణ వల్ల తెలిసింది. అదైనా వాడంతట వాడే బయటపెడితే—

“ఏమిట్రా, నీనూ, మీ జానకిగాడుకూడా మాలోకలిళాడే! వాణ్ణికా మేం చదువొచ్చే వాళ్ళలో వేళామే! అయినా డబ్బున్న వాడేలే?” అన్నాడు నారాయణ.

“ఏమిట్రా? ఏమిట్రా?” అన్నా నాశ్చర్యంతో.

“వాడుకూడా పలాసాడటానికి పంతులింటి కొస్తున్నాడు అయిదురోజుల్నించీ! రోజూ రెండు మూడు పెడుతున్నాడురా!”

“ఛా!”

“ఆ!”

“పంతులేనా గలుస్తున్నది?”

“పంతులుకాదోయ్! వాడెవరో పంతులున్నే హితుడల్లే ఉన్నాడు. ఇక్కడివాడు కాదు. ఎంత అద్భుతంగా ఆడతాడనుకున్నావురా? ముక్కలుచూసినట్టాడతాడు ఎట్లా ఆడతా వింతాటఅంటే, ఆ వెధవ పదిహేడుముక్కల బతుకుతే లేకపోతే ప్రజ్ఞ ఏమిటన్నాడా! ఒకసారి వాడికి వరసచూపించి రోజల్లాకలుపు, కత్తెరవెయ్యి, ముక్కలవరస చెబుతాడు. బలేవాడు!”

“ఛా!”

“ఆ!”

“వాడా ఇప్పుడు వీణి గొరగటం?”

“ఆ. పంతులిప్పుడాడటంలేదే! వాడిచేత ఆడిస్తాడు. రేపో ఎల్లుండో పెద్దాట ఆడతారట. అర్ధరూపాయిగేటు. ఎవర్నీ రాసీరు, చూదామంటే, పోయి ఆడదామంటే—”డబ్బులేదని సంజ చేశాడు.

జానకిరాము డానాడు కనపడగానే వాణ్ణి సతాయించాను. లాభంలేకపోయింది. ఎనుబోతు మీద వర్షంకురిసినట్టే వాడికి మాటలు.

ఆ తెల్లవారుజామునే పెద్దగోల. ఆపలాసు ప్రాసెనర్లు—అతనిపేరు సీతారామయ్య అని తెలిసింది—మా జానకిగాడు తెల్లవారుజామున

అయిదింటికి రోజుమీద పడేసి చావదన్నాడు. ఆవేళకు నాకు గదిగోలేడని నేను సాక్ష్యం ఇవ్వగలను. ఆ సీతారామయ్యమాత్రం ‘నేను సరిగా చూడలేదు. చెప్పలేను.’ అన్నాడుగాని దూరాన్నించి చూసినవాళ్లు ఒకరిద్దరు మావాణ్ణి సరిగానే వర్ణించారు. జానకిరాముణ్ణే అడిగితే—ఉందిగా వనమూలిక!—మాట్లాడు.

నాకు చాలా అనన్యమేసింది. ఆ నాగరాజు డబ్బు ఎట్లాగై నా తిరిగి సంపాదిద్దామని ఈదరిద్ర పైద్రమ్మ తనడబ్బుకూడా పోగొట్టుకుంటున్నాడు—చదువుకూడా మాని! డిస్టింక్షన్ రావలసిన వెధవ! ఎవడిగీత ఎట్లాఉందో!

పెద్దాటకు మావాడు వెళ్ళేనే వెళ్లాడు. ఆనాడు ఆదినారం ఉదయం తొమ్మిదింటికి వెళ్ళాడు. మధ్యాహ్నం భోజనానికి రాలేదన్నాడు హోటలు నాడు, నేను సాయంకాలం భోజనానికి వెళ్ళినప్పుడు.

రాత్రి ఎనిమిదింటికి హాజరు దొరగారు! తెల్ల మొహమూ వాడూ!

“ఎంత పోయిందిరా?”

“స్త్రా ఉందా? టీ కాయి! రోజల్లా తిండి లేదు.”

“నీకు టీ ఎందుకింకా పైత్యానపడటానికి?”

“ఫరవాలేదు కాయిరా! బోలేడంత చదవా లిసి ఉంది?”

“నీచదువూ, నువ్వు! ఎంత వదిలించు కున్నావు?”

జానకిరాముడు జేబులో చెయ్యిపోనిచ్చి ఒక కాగితాలకుప్ప కిందపారేశాడు. అన్నీ నోట్ల!

“లెక్కపెట్టు! అర్జవై అయిదో ఎంతో ఉండాలి!”

“అందులో పది మనసీతాయికి బహుమానం ఇద్దాం. నాగరాజుబాకీ తీరుద్దాం వాడికో అయిదురూపాయలు పాకెట్ మనీకింద ఇద్దాం మిగతాది ఇన్నిరోజుల్నించీ నేనుఖర్చుపెట్టింది!”

“మీ సీతాయెవరు?”

“ఎన్నడూ వినలా? ప్రాజ్ జీలు చాలాతక్కువగా ఉన్న ఈపాడు ప్రపంచంలో వాడు పేకముక్కల ప్రాజ్ జీ!”

“అయితే?”

“అన్నట్టు వాడు తొమ్మిదిగంటల బండిలో తిరిగి వెళ్ళిపోతున్నాడు మనం స్టేషనుకు పోవాలి.”

“అన్నట్టు వాడెవడో పంతులు స్నేహితుడు బాగా ఆడతాట్ట! వాడిమీద ఎట్లాగెలిచావురా నువ్వు?”

“పంతులు స్నేహితుడెవరు? వాడే సీతాయి. మాపింతల్లి కొడుకయితే, పంతులు స్నేహితుడంటావేమిటి?”

“నాకర్థం కావేదు! అతన్నేనా నువ్వు కొట్టింది?” జానకిరాముడు విరగబడి నవ్వాడు

“అదోఫారు! ఇద్దరం మాట్లాడుకోవాలి సాచ్చింది. సరే తెల్లవారుజామున పంతు లింటి బయట కలుసుకున్నాం మేం మాట్లాడుకోటం తెలేదేమో? ఎదురుముఖాలుగా నుంచోటం కాదు. వాడు ముందునడవటమూ, నేను వాడివెనకే నడుస్తూ మాట్లాడటమూ. అట్లాగే మాట్లాడుతూ నడుస్తుంటే దూరాన పంతులూ మరొకడూ హాజరు. సరే, నాకేమీ దోచక రోడ్డు మీదవాణ్ణి బొక్కబోర్లా పడదోసి మీదెక్కి కూర్చుని కొట్టినట్టునటించి పక్కనందుకుండా దవుడుతీశాను. అయితే వాడితో ముందే రహస్యంగా చెప్పానుగనక దెబ్బతగలకుండా వాడే పడ్డాడు. .. ఏదిరా, టీ?”

“ఛా!”

